

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра соціальних і гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор
з навчальної та методичної роботи

к.психол.н., проф. _____ О.О.Назаров
“ ” 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

напрямок підготовки 05 "Соціальні та поведінкові науки"

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____ 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____ екстремальна та кризова психологія

(назва спеціалізації)

факультет соціально-психологічний _____

(назва інституту, факультету, відділення)

2017 – 2018 рік

Робоча програма нормативної дисципліни “Глобальні проблеми сучасності”

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів за напрямом 05 "Соціальні та поведінкові науки", спеціальністю 053 «Психологія», спеціалізації «Екстремальна та кризова психологія». „ ”
2017 року - с.

Розробник: доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін, кандидат історичних наук, доцент О.М. Хорошев
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму затверджено кафедрою
Соціальних і гуманітарних дисциплін

Протокол від “ ” 2017 року №

Завідувач кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін
(Рябініна О.В.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 2017 року

Схвалено вченою радою соціально-психологічного факультету

Протокол від “ ” 2017 року №

Голова вченої ради соціально-психологічного факультету
(А.С. Куфлієвський)

(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ” 2017 року

© серпня, 2017 рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки (шифр і назва)	Вибіркова	
	Напрямок підготовки <u>053 "Психологія"</u> (шифр і назва)		
Модулів 2	Спеціальність (професійне спрямування): екстремальна та кризова психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів		2018-й	2018-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин 120		2-й	2-й
з них: аудиторних 60 самостійної роботи 60	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	2 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
60 год.	108 год.		
Індивідуальні завдання:		0 год.	
Вид контролю: диф. залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –60/60;

для заочної форми навчання – 12/108.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни «Глобальні проблеми сучасності» є формування у здобувачів уявлення про глобальні проблеми сучасності, їхніх причинах, різновидах, масштабах і можливих шляхах вирішення, закріплення студентами знань з проблематики глобальних проблем людства, опанування науковими основами вивчення глобальних проблем; методикою їхньої класифікації, навиками діалектичного аналізу глобальних проблем.

Таким чином, навчальний курс «Глобальні проблеми сучасності» спрямований на створення теоретичного підґрунтя для світоглядної орієнтації здобувачів, які навчаються за програмою підготовки магістра. Як наукова дисципліна «Глобальні проблеми сучасності» розвивається поряд з такими дисциплінами, як «Філософія», «Соціологія», «Історія української культури», «Політологія» та ін.

Завдання – навчити здобувачів орієнтуватися у ключових проблемах розвитку філософії і методології науки; сприяти формуванню у здобувачів філософсько-наукового світогляду; надати здобувачам теоретичні уявлення про фундаментальні досягнення науки; розкрити сутність і значення філософських засад науки, головних загальнонаукових методів, основних етапів наукового пізнання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни слухач повинен:

знати:

- трактування категорій глобальних проблем людства: глобальний, глобальні проблеми, глобалістика, глобалізація, глобалізм, геопросторова організація глобальних проблем людства тощо;
- наукові підходи до класифікації глобальних проблем;
- предметне поле дослідження глобальних проблем людства та особливості історичних етапів їхнього розвитку, світові центри досліджень глобальних проблем людства та провідних вчених сьогодення;
- головні глобальні проблеми сучасного світу та їх типологію;

вміти:

- аналізувати та класифікувати глобальні проблеми за різними ознаками;
- прогнозувати подальший розвиток глобальних проблем сучасності та їх наслідки;
- аналізувати динаміку, тенденції та закономірності суспільного розвитку;
- аналізувати соціофілософську літературу, писати реферати та виступати з ним перед аудиторією;
- самостійно аргументувати свою світоглядну позицію, вести діалог з приводу найбільш гострих соціальних проблем сучасності;

- застосовувати знання з глобалістики в професійній і громадській діяльності.

мати навички:

- пояснення ключових ідей концепції позитивного та негативного миру;
- визначення головних закономірностей розвитку сучасного світу з урахуванням процесу глобалізації;
- свідомої реалізації власної світоглядної активності;

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Наукові засади вивчення глобальних проблем людства

Тема 1. Глобалізація як предмет філософського аналізу

Поняття «глобальність», «глобалізм», «глобалізація». Історія феномена глобалізації. Сутність характерні риси та основні підходи до глобалізації. Антиглобалізм: ідеологія і реальність.

Умови формування глобалістики. Структура та предметне поле глобалістики. Філософія та методологія глобалістики. Етапи становлення глобалізації та їх характеристика. Основні напрями розвитку сучасної глобалістики. Євроінтеграція. Роль та місце Транснаціональних корпорацій (ТНК) (компанія) (корпорація) в процесі глобалізації. Концепція постмодернізму (З. Бауман, Ж. Бодрійяр, Ж. Дерріда, Ж. - Ф. Ліотар, У. Бек, Д. Харві) як альтернатива постіндустріалізму. Поняття «глокалізація». Основні підходів до трактування змісту глобалізації.

Тема 2. Глобалістика як теоретичне обґрунтування глобалізації

Становлення глобалістики як міждисциплінарної науки. Основні етапи розвитку науки глобалістики. Термін «глобалістика». Структура та предметне поле глобалістики. Широке та вузьке значення глобалістики. Аспекти глобалістики. Її принципи.

Філософія глобалістики та її специфіка. Синергетика як метод та напрям дослідження глобальних проблем сучасності. Основні напрями глобалістики. Школи глобалістики.

Тема 3. Глобальні проблеми сучасності як система

Поняття глобальних проблем сучасності. Рівні розгортання глобальних проблем. Основні підходи в розумінні структури глобальних проблем. Ієрархія глобальних проблем, що базуються на принципі найбільшої конфліктогенності.

Класифікація глобальних проблем сучасності. Загальна характеристика інтерсоціального блоку глобальних проблем. Глобальні проблеми в системах «людина - суспільство» та «суспільство - природа».

Тема 4. Економічна глобалізація: соціальні прояви і наслідки

Сутність економічних проблем сталого розвитку. Класифікація економічних проблем. Економічна глобалізація у площині соціально-філософського аналізу. Глобалізація як мобільність капіталу. Глобальна конкуренція у галузях сучасної

промисловості. Інституційні та організаційні формами глобальної економіки. Критерії характеристики глобального підприємства. Форми технологічної глобалізації. Негативні так і позитивні соціальні наслідки економічної експансії.

Зв'язок економічної глобалізації та глобалізації ринку праці. Економічна глобалізація як основа становлення світового суспільства. Соціально-філософські наслідки економічної глобалізації.

Тема 5. Глобальна цивілізаційна конкуренція

Парадигма сучасних міжнародних відносин. Поняття міжнародних відносин та їх зміст. Глобальна цивілізаційна конкуренція між стандартами Заходу і «Традиційними духовними цивілізаціями». Світовий порядок та особливості його становлення у XXI сторіччі. Сутність головних геополітичних протиріч сучасності та їх характеристика.

Тенденції цивілізаційного розвитку людства. Україна у глобальній цивілізаційній конкуренції. Специфіка цивілізаційної ідентичності України. Тенденції розвитку у цивілізаційній структурі українського суспільства. Наслідки магіналізаційних процесів у цивілізаційній структурі українського суспільства.

Тема 6. Альтерглобалізм

Альтернативні моделі глобалізації. Антиглобалізм і альтерглобалізм. Модель «структурного автаркічного експансіонізму». Поняття «Ноосфери» як альтернатива стратегії глобалізації. Роль світових релігій в процесі антиглобалізму. Цивілізаційно-симфонічна модель глобалізації.

Альтерглобалістський Рух. Історія та ознаки альтерглобалістського руху. Джерела альтерглобалізму. Основні загальні цілі альтерглобалістського руху. Ознаки мережної організації як одного з принципів альтерглобалізму. Основні ознаки масових акцій альтерглобалістів. Системні і антисистемні елементи руху.

Ідеологія альтерглобалізму. Напрями альтернативної системи «деглобалізація».

МОДУЛЬ 2. Характеристика та діалектичний аналіз глобальних проблем людства: політико-економіко-екологічні та антропосоціальні проблеми.

Тема 7. Проблеми народонаселення, продовольства і непоновлюваних ресурсів

Глобалізація та демографічні проблеми світового населення. Концепція демографічного детермінізму. Демографічний утопізм. Концепція демографічного біологізму та максималізму.

Особливості сучасної демографічної ситуації. Вплив старіння населення на становище пенсіонерів і на загальну економічну ситуацію. Прискорення процесу урбанізації населення. Характеристика нових моделей міграції населення.

Геополітичний, гео економічний, геостратегічний аспекти демографічної ситуації.

Проблеми продовольства. Протиріччя «золотого мільярда». Рові тенденції в продовольчій сфері. Проблеми диференціації споживання продуктів харчування. Виникнення суперечностей, які загрожують порушити стабільність міжнародної торгівлі і виникненням торгових воєн. Характеристика основних напрямів вирішення продовольчої проблеми.

Проблема дефіциту ресурсів розвитку суспільства. Поняття «декаплінгу». Зв'язок між сировинною та енергетичною проблеми. Основні напрями вирішення сировинної проблеми.

Тема 8. Антропологічний вимір сучасних глобалізаційних процесів

Світовий розвиток і проблеми нової глобалізованої людини. Проблема становлення і формування особистості людини в умовах глобального світу. Питання про збереження самої людини як соціального й біологічного виду, її культури, способу життя, а також цінностей і нормативів.

Особистість людини епохи глобалізації та зростаюче протиріччя між її внутрішнім, духовним світом і зовнішніми реаліями. Умови становлення особистості у сучасному суспільстві. Антропологічних наслідки глобальних процесів.

Культурна глобалізація. Причини та наслідки зростання культурних обмінів в умовах глобалізації. Вплив глобалізації на культурологічні процеси. Протиставлення культур Сходу і Заходу.

Глобалізація з точки зору культурологічного та діалектичного процесу. Глобалізація та загострення проблеми культурного та цивілізаційного розвитку. Уніфікація і стандартизація в культурній сфері. Феномен "масової культури". Культурна глобалізація та створенням своєї глобальної інфраструктури. Зв'язок телекомунікацій та глобальної культури.

Рівні структурованості культурної глобалізації. Взаємодія культурної уніфікації та мультикультуралізму.

Охорона здоров'я людини як глобальна проблема. Диференціація хвороб людини, що впливають на нею в умовах глобалізації. Проблем охорони здоров'я, які вирішують всесвітніми організаціями.

Становлення єдиного освітнього простору на Землі. Глобалізація і маркетингізація освіти. Співвідношення транснаціонально-універсального і національно-самобутнього в освіті; співвідношення масовості та елітарності в підготовці фахівців; проблема «відтоку мізків», проблема розширення інформаційної відкритості суспільства з наростаючою інформаційною замкнутістю людини. Болонський процес як вираз глобалізації в освіті.

Тема 9. Екологічні виклики глобалізації

Загрози природно-екологічного характеру - парниковий ефект, забруднення навколишнього середовища, зменшення біорізноманіття, ресурсна проблема,

проблема накопичення відходів, збільшення кількості надзвичайних ситуацій (нс) природного та техногенного характеру, проблема знищення лісів.

Причинами і джерелами погіршення екологічного стану України. Концепції подолання екологічних проблем в сучасній Україні. Основні напрями вирішення екологічних проблем.

Екоетика. Передумови для формування екологічної культури. Екологічна етика. Характеристика її складових частин: філософської і нормативної екологічної етики. Принципи відносин людини із природою Полом Тейлором. Етика благоговіння перед життям А. Швейцера. Біоцентристська етика Гудпастера і Етрільда. Проблема екоетичного ідеалу.

Тема 10. Безпека особистості, суспільства і держави в умовах глобальних загроз

Безпека як наукова проблема. Філософське осмислення безпеки особистості. Наукове розуміння категорії «безпеки». Взаємодія ключових понять - загроза, безпека, глобалізація, національна ідентичність, державні інтереси.

Політика безпеки держави в умовах глобалізації. Основні види загроз. Сутність політичної безпеки, як основи національної безпеки, основні механізми її забезпечення. Першооснови та умови політичної безпеки.

Природні катаклізми та техногенні загрози як прояви глобальних загроз. Основні групи природних катастроф та їх характеристика.

Техногенні катаклізми. Види та ознаки.

Транснаціональний тероризм як глобальна загроза. Глобалізація організованого насилля. Різновиди тероризму. Особливості сучасного тероризму. Ознаки міжнародного тероризму. Зв'язок сучасного міжнародного тероризму з світовою економікою і політикою. Боротьба проти організованої злочинності та проти тероризму.

Історична роля військової сили як головного інструменту у вирішенні соціальних відносин людей. Прояв глобалізації у війсьній сфері. Аспекти воєнної глобалізації. Особливості воєн та їх можливі наслідки.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Глобалізація як предмет філософського аналізу	12	4	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 2. Глобалістика як теоретичне обґрунтування глобалізації	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 3. Глобальні проблеми сучасності як система	12	4	4	-	-	4	10	1	-	-	-	9
Тема 4. Економічна глобалізація: соціальні прояви і наслідки	8	2	2	-	-	4	10	1	-	-	-	9
Тема 5. Глобальна цивілізаційна конкуренція	8	2	2	-	-	4	10	1	-	-	-	9
Тема 6. Альтерглобалізм	8	2	2	-	-	4	10	1	-	-	-	9
Усього годин	58	16	14	-	-	28	60	6	-	-	-	54
Модуль 2												
Тема 7. Проблеми народонаселення, продовольства і непоновлюваних ресурсів	14	2	4	-	-	8	15	1	-	-	-	14
Тема 8. Антропологічний вимір сучасних глобалізаційних процесів	16	4	4	-	-	8	16	1	1	-	-	14
Тема 9. Екологічні виклики глобалізації	16	4	4	-	-	8	13	1	-	-	-	12
Тема 10. Безпека особистості, суспільства і держави в умовах глобальних загроз	16	4	4	-	-	8	16	1	1	-	-	14
Усього годин	62	14	16	-	-	32	60	4	2	-	-	54
Усього годин за дисципліну	120	30	30	-	-	60	120	10	2	-	-	108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Глобалізація як предмет філософського аналізу	2
2	Тема 2. Глобалістика як теоретичне обґрунтування глобалізації	2
3	Тема 3. Глобальні проблеми сучасності як система	4
4	Тема 4. Економічна глобалізація: соціальні прояви і наслідки	2
5	Тема 5. Глобальна цивілізаційна конкуренція	2
6	Тема 6. Альтерглобалізм	2
7	Тема 7. Проблеми народонаселення, продовольства і непоновлюваних ресурсів	4
8	Тема 8. Антропологічний вимір сучасних глобалізаційних процесів	4
9	Тема 9. Екологічні виклики глобалізації	4
10	Тема 10. Безпека особистості, суспільства і держави в умовах глобальних загроз	4
	Разом	30

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Глобалізація як предмет філософського аналізу	6
2	Тема 2. Глобалістика як теоретичне обґрунтування глобалізації	6
3	Тема 3. Глобальні проблеми сучасності як система	4
4	Тема 4. Економічна глобалізація: соціальні прояви і наслідки	4
5	Тема 5. Глобальна цивілізаційна конкуренція	4
6	Тема 6. Альтерглобалізм	4
7	Тема 7. Проблеми народонаселення, продовольства і непоновлюваних ресурсів	8
8	Тема 8. Антропологічний вимір сучасних глобалізаційних процесів	8
9	Тема 9. Екологічні виклики глобалізації	8
10	Тема 10. Безпека особистості, суспільства і держави в умовах глобальних загроз	8
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання (ЗА НАЯВНІСТЮ)

10. Методи навчання

Вивчення дисципліни “Глобальні проблеми сучасності” передбачає проведення лекційних та семінарських занять, а також самостійну роботу слухачів.

11. Методи контролю

Для оцінки знань слухачів використовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом опитування та письмових творчих робіт. У процесі вивчення дисципліни слухачі виконують дві модульні контрольні роботи. Підсумкова форма контролю – диференційований залік.

12. Розподіл балів, які отримують студенти для диференційованого заліку

Модуль №1						Модуль №2				Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
10	10	10	10	5	5	10	10	10	20	

T1, T2 ... T810 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

13.1. Контрольні питання для проведення підсумкового контролю (модульний контроль, диференційований залік)

Модуль 1.

1. Чи є тотожними терміни «глобалізм», «глобалізація»?
2. Охарактеризуйте поняття «глокалізація».
3. Чи виключають процеси глобалізації локалізацію та регіоналізацію?
4. Чи можна визначити глобалізацію як «інтенсифікацію соціальних відносин»?
5. Які фактори зумовлюють процес глобалізації?
6. Дайте характеристику процесу глобалізації в концепції З. Баумана.
7. Визначте феномен глобалізації в теорії У. Бека.

8. Особливості постмодерністських концепцій глобалізації.
9. В чому сутність неоліберальної глобалізації?
10. У чому полягають суперечності антиглобалізаційного руху?
11. Чи є тотожними терміни «глобалізація» та «глобалістика»? Якщо між ними існують відмінності, то у чому вони полягають?
12. В чому полягає необхідність нової галузі міждисциплінарного наукового знання – глобалістики?
13. Визначте предмет глобалістики та її структуру?
14. Яку філософську методологію використовує глобалістика?
15. Назвіть шість стартових цілей визначених А.Печчеї, та досягнення Римського клубу.
16. На що спрямована діяльність сучасних шкіл глобалістики?
17. Які основні варіанти класифікації глобальних проблем?
18. У чому суть філософсько-методологічного бачення структури глобальних проблем?
19. Перерахуйте проблеми, що входять до інтерсоціального класу?
20. Яку з глобальних проблем можна вважати найбільш давньою та важко вирішуваною?
21. Перерахуйте проблеми, що входять до блоку «людина - суспільство».
22. Назвіть проблеми, що утворюють групу «суспільство - природа».
23. Якими внутрішніми і зовнішніми чинниками характеризується динаміка глобальних проблем?
24. Чи згодні Ви з твердженням, що «батьківщиною» глобальних проблем є Захід?
25. Визначте економічну глобалізацію як предмет соціологічного аналізу.
26. Що є передумовою економічної глобалізації?
27. Назвіть критерії глобального підприємництва.
28. Які можна виділити форми технологічної глобалізації?
29. Як змінює світ економічна глобалізація?
30. На яких засадах ґрунтується глобальний менеджмент?
31. Чому глобальна конкуренція стає конкуренцією між цивілізаціями?
32. Чим зумовлено роль цивілізаційного коду як ключового чинника конкурентоспроможності держави?
33. Схарактеризуйте зміст поняття «цивілізаційна безпека».
34. У чому полягає специфіка цивілізаційної ідентичності України?
35. У чому проявляються наслідки маґріналізаційних процесів у цивілізаційній структурі українського суспільства?
36. Розкрийте сутність геополітичного проекту Великої Європи від Атлантики до Тихого океану?
37. Чи відповідає проект Великої Європи від Атлантики до Тихого океану цивілізаційним інтересам України?
38. Як співвідносяться поняття «альтерглобалізм» та «антиглобалізм»?
39. Як конфлікт глобалістів і альтерглобалістів проявляється у виборчих кампаніях у розвинених країнах?

40. Схарактеризуйте потенціал ісламізму у формуванні альтернативних моделей глобалізації.
41. У чому полягає універсалістський потенціал православ'я?
42. Розкрийте джерела та основні ціннісні засади православного глобалізму.
43. У чому полягає інтеркласовий та інтерідеологічний характер альтерглобалістського руху?
44. Визначте переваги й недоліки мережної форми організації альтерглобалістського руху.
45. Як відбувається еволюція організаційних форм альтерглобалістського руху?
46. Чим зумовлено слабкість і нерозвиненість альтерглобалістського руху в пострадянських країнах?
47. Наскільки імовірною є інтеграція державного та громадського напрямів альтерглобалізму?

Модуль 2.

1. Що означає термін "демографія"?
2. Охарактеризуйте демографічну структуру світового населення.
3. Чим є процес демографічного старіння як характеристика сучасного етапу глобального світу?
4. У чому полягає сутність концепції демографічного детермінізму (М.Ковалевський, Д.М.Кейнс)?
5. Охарактеризуйте сутність продовольчої проблеми як проблеми соціально-політичного характеру.
6. Проаналізуйте концепції демографічного біологізму та демографічного максималізму.
7. Порівняйте концепції демографічного фаталізму та демографічного популізму.
8. Яку роль відіграють антропологічні фактори в оцінці глобалізаційних процесів?
9. Якими Ви бачаєте перспективи людини в глобалізованому світі?
10. Якою постає проблема людини в епоху мас-медіа?
11. Криза культури та її причини у концепції О. Шпенглера.
12. Проаналізуйте вплив глобалізації на генну інженерію.
13. Охарактеризуйте міжнародно-правові проблеми забезпечення охорони здоров'я.
14. Як відбувається глобалізація освіти?
15. Якими є особливості екологічних проблем у високорозвинених країнах і країнах "третього світу"?
16. Простежте негативні зміни навколишнього середовища в різних країнах сучасного світу.
17. Фактори деградації і руйнування лісів на нашій планеті?
18. Якими ви бачте основні напрями екологічної політики в світі?
19. Яка проблема є центральною проблемою екоетики?

20. Що міститься в понятті «загроза»?
21. «Поствересневий» (11.09.01) синдром і початок нового етапу глобального світу.
22. Чим є міжнародний тероризм як соціально-політичне явище?
23. Якими є дипломатичні зусилля світової спільноти щодо заборони хімічного, бактеріологічного та інших видів зброї масового знищення?
24. Охарактеризуйте техногенні катастрофи як прояви глобальних загроз.

13.2. Плани практичних занять

Плани практичних занять наведені у додатку 1 до цієї програми.

13.3. Завдання для самостійної роботи слухачів

Завдання для самостійної роботи слухачів наведені у методичному матеріалі «Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Глобальні проблеми сучасності».

13.4. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт

Матеріали до контрольних робіт денної та заочної форм навчання наведені у додатку 2 до цієї програми.

13.5. Пакет комплексних контрольних робіт (ККР) для перевірки знань

Пакет ККР для перевірки знань наведений у додатку 3 до цієї програми.

14. Рекомендована література

1. *Книш М.М.* Глобальні проблеми людства : навч. посібник / М.М.Книш, Л.І.Котик. — Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2015. — 330 с.
2. *Книш М. М.* Політико-географічна глобалістика : навч.-метод. посібник для самост. роботи здобувачів / М. М. Книш, Л. І. Котик. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. — 138 с.
3. *Кононенко О.Ю.* Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. -К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. -109 с.
4. *Білорус О. Г.* Глобалістика. Науковий глосарій і бібліографія / О. Г. Білорус. — К., 2000. — 169 с.
5. Географія світового господарства (з основами економіки) : навч. посібник [за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова та ін.]. — К. : Знання, 2011. — 640 с.
6. Глобалістика : енциклопедія / [глав. ред. И. И. Мазур, А. Н. Чумаков]. — М. : Радуга, 2003. — 1328 с.

7. Глобальні проблеми світу : атлас. — К. : Картографія, 2009. — 144 с.
8. *Книш М. М.* Політико-географічна глобалістика : навч. посібник / М. М. Книш, Л. І. Котик. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. — 484 с.
9. *Лукашевич В. М.* Глобалістика : навч. посібник / В. М. Лукашевич ; [2-ге вид., доп. і перероб.]. — Львів : Новий Світ-2000, 2010. — 440 с.
10. *Суліма Є. М.* Глобалістика : підручник / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. — К. : Вища школа, 2010. — 544 с.
11. *Бауман З.* Плинні часи : життя в добу непевности / З. Бауман [пер. з англ. А. Марчинського]. — К. : Критика, 2013. — 176 с.
12. *Бебик В. М.* Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика : навч. посібник / В. М. Бебик [та ін.]. — К. : Ун-т «Україна», 2006. — 208 с.
13. *Білецький М. І.* Соціальна географія : навч. посібник / М. І. Білецький, І. В. Ванда, Л. І. Котик. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. — 468 с.
14. *Білецький М. І.* Соціальна географія : словник-довідник / М. І. Білецький, І. В. Ванда, Л. І. Котик. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. — 164 с.
15. *Гаврилишин Б.* До ефективних суспільств : Дороговкази в майбутнє : доповідь Римському клубові / Б. Гаврилишин ; [упорядн. В. Рубцов ; 3-тє вид., доп.]. — К. : ПУЛЬСАРИ, 2009. — 248 с.
16. *Гелд Д.* Глобалізація/антиглобалізація / Д. Гелд, Е. Мак-Грю. — К. : КІС, 2004. — 180 с.
17. Глобалізація світового господарства: геопросторових вимір : монографія / О. О. Любіцева [та ін.]. — К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. — 160 с.
18. *Гудзеляк І. І.* Географія населення : навч. посібник / І. І. Гудзеляк. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2008. — 232 с.
19. *Книш М. М.* Глобалізація терористичної діяльності / М. М. Книш, Л. І. Котик // Географія та туризм : наук. зб. / [Ред. кол. : Я. Б. Олійник (відп. ред.) та ін.]. — Вип. 21. — К. : Альтерпрес, 2012. — С. 145—155.
20. *Кравчук Н. Я.* Дивергенція глобального розвитку : сучасна парадигма формування геофінансового простору / Н. Я. Кравчук. — К. : Знання, 2012. — 782 с.
21. Міграційні явища та процеси: поняття, методи, факти : довідник / [наук. ред. У. Я. Садова]. — Львів : ІРД НАН України, 2009. — 228 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.social.org.ua>.
2. <http://www.dnopr.kiev.ua>.

Укладач:
доцент кафедри соціальних і
гуманітарних дисциплін,
к.і.н., доцент

О.М. Хорошев